

Из архиве НСПМ - (09.10.2007), "Политика"

Не знам како је са осталима, али сигуран сам да два човека данас у Србији свакако имају много разлога за задовољство. Не, то сигурно нису Борис Тадић и Војислав Коштуница, иако се у овом часу, непосредно након њујоршке и у предвечерје бриселске рунде преговора о Косову, чини да имају реалне шансе да изборе још једне продужетке, односно, да причу о “преговорима о решењу косовског статуса”, за које се веровало да ће бити само пука формалност, уведу у већ трећу годину какве-такве неизвесности. Нису то ни Томислав Николић и Александар Вучић, иако последња истраживања различитих агенција за испитивање јавног мњења поново бележе благи раст радикалног рејтинга. Не. Политички најзадовољнији у Србији данас су два, наводно, љуто завађена новосадска “фирера”, Горан Давидовић и Ненад Чанак. А вероватно би разлога за задовољство могли имати и њихови саветници, шефови и спонзори – уколико их имају.

Додуше, њихове позиције се чине као дијаметрално супротне. Један тренутно лежи у затвору, а други седи у скупштини и ТВ студију. Један долази са социјалне и политичке маргине, а други је привилеговано “дете комунизма” и истакнути рентијер борбе против Милошевића и српског национализма. Један је десничар, а други, наводно, левичар. Један је, врло вероватно, фашиста, а други декларисани антифашиста. Један је, наводно, сиромашан, а други врло имућан. Но, све су то релативне и барем у идејном и социјалном мутљагу транзиционе Србије врло променљиве категорије (сетимо се само Слободана Милошевића, Михаља Кертеса, Радета Марковића, Владана Батића, Секуле Пјевчевића, Слободана Радуловића Микија Савићевића...) Али оно што им је обојици заједничко – и што је заправо кључно – јесте непоштовање демократских институција и процедура, и с тим повезано ослањање на вербално и физичко насиље као средство политичке борбе. Обојица су, изгледа, склони насиљу и обојица својим понашањем и изјавама наносе огромну штету ономе о чему тобоже брину – демократији у Србији и српским националним интересима. Најзад, али не на последњем месту, обојица су очито свесни значаја медија и изгледа нарцисоидно уживају у својим наступима и својој медијској слави.

Да ли сте уочили детаљ када су камере ухватиле широки смешак који је титрао на лицу Горана Давидовића у тренутку док су га приводили? Њега хапсе, околу пребијају и приводе његове пријатеље и саборце, а он буквално позира пред камерама. Био је то његов велики дан. Као, уосталом, и Ненад Чанка који самозаљубљено грми са екрана свих могућих телевизија и, са све жутом траком око руке која би, ваљда, требало да асоцира на холокауст и жртве нацистичких злочина (носио ју је на Пинку, али је касније скинуо приликом наступа на Утиску недеље на Б 92), позива у крсташки “антифашистички” рат против свих који не деле његово виђење демократије и (анти)фашизма у Србији.

Све и када би Чанков антифашизам био искрен – а није – и да му је заиста стало до тога да се Србија спасе од фашистичке погубелности која јој, по његовом мишљењу, прети, онда би морао бити свестан да његова појава и његови “антинацистички” наступи на феномен против којег се, наводно, бори имају отприлике исти ефекат као и покушај да се чашом бензина охлади прегрејани мотор. Није он ни глуп ни наиван да не зна да сваки његов, као бајаги, радикални “антифашистички” испад, негова бахатост, претње и његово провокативно изједначавање фашизма/нацизма са практично сваким (српским) националним ставом и организацијом управо до у небеса подижу рејтинг радикала у Војводини и регрутују барем неколико десетина нових “националних стројеваца”.

Решење ове загонетке, међутим, треба тражити на сасвим другој страни. Наиме, већ дуже време бележи се стагнација и пад бирачке подршке Ненаду Чанку и његовим “лигашама” – демократе, ЛДП, странке националних мањина, па чак и Г17, добрано су начели и очерупали његово бирачко тело. Сем тога, после много година налази се и пред испадањем из политичких комбинација за будућу покрајинску власт. А да невоља буде комплетна, Чанков доскора неприкосновен положај лидера радикално аутономашког, про-сепаратистичког дела војвођанских гласача озбиљно је угрожен појавом млађег, агилнијег и у сваком погледу перспективнијег Чедомира Јовановића. Зато, да се не лажемо, из угла Ненада Чанка и његових савезника и финансијера, чак и да Горана Давидовића нема – требало би га измислити. А пошто га већ има, онда му треба придати натприродан значај и нереалну тежину, не би ли се “бескомпромисним” отпором тој страшној опасности некако прекриле сопствене политичке и пословне брљотине током боравка на власти, а политички већ добрано потрошени и похабани Неша поправио свој “коалициони капацитет” и поново зајахао на челу војвођанске аутономашке колоне.

Писац ових редова искрено верује да у Србији данас нема правих фашиста. Али уколико би их било, онда су господин Давидовић и господин Чанак најозбиљнији кандидати за то “ласкаво” звање. С тим да би први више наликовао немачкој, а други италијанској, тј Мусолинијевој верзији фашизма. Тако би се и њихов љути сукоб можда могао подвести под израз “нарцизам малих разлика”, или један, такорећи, “породични” спор.